

3.2 ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟΛΥΤΩΝ ΤΙΜΩΝ

Δραστηριότητες σελ. 111 (ιδιότητες απόλυτων τιμών)

1. (α) Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ έχουμε

$$\begin{aligned} & \frac{3|x| + 1}{2} + \frac{2|x| - 1}{3} = \frac{|x| + 2}{4} \\ \Leftrightarrow & \frac{6(3|x| + 1) + 4(2|x| - 1)}{12} = \frac{3(|x| + 2)}{12} \\ \Leftrightarrow & 18|x| + 6 + 8|x| - 4 = 3|x| + 6 \\ \Leftrightarrow & 23|x| = 4 \Leftrightarrow |x| = \frac{4}{23} \\ \Leftrightarrow & \left(x = \frac{4}{23}\right) \vee \left(x = -\frac{4}{23}\right) \end{aligned}$$

(β) Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ έχουμε

$$\begin{aligned} & \frac{5 - |1 - 3x|}{6} = 0 \Leftrightarrow 5 - |1 - 3x| = 0 \\ \Leftrightarrow & |1 - 3x| = 5 \Leftrightarrow (1 - 3x = 5) \vee (1 - 3x = -5) \\ \Leftrightarrow & \left(x = -\frac{4}{3}\right) \vee (x = 2) \end{aligned}$$

(γ) Αν $x \geq 0$, τότε $|x| = x$ και έχουμε

$$\begin{aligned} & x^2 - 3|x| + 2x - 6 = 0 \Leftrightarrow x^2 - 3x + 2x - 6 = 0 \\ \Leftrightarrow & x^2 - x - 6 = 0 \Leftrightarrow (x - 3)(x + 2) = 0 \\ \Leftrightarrow & (x = 3) \vee (x = -2) \end{aligned}$$

Αλλά η $x = -2$ απορρίπτεται αφού $x \geq 0$

Αν $x < 0$, τότε $|x| = -x$ και έχουμε

$$\begin{aligned} & x^2 - 3|x| + 2x - 6 = 0 \\ \Leftrightarrow & x^2 + 3x + 2x - 6 = 0 \\ \Leftrightarrow & x^2 + 5x - 6 = 0 \\ \Leftrightarrow & (x + 6)(x - 1) = 0 \Leftrightarrow (x = -6) \vee (x = 1) \end{aligned}$$

Αλλά η $x = 1$ απορρίπτεται αφού $x < 0$. Συνεπώς, οι λύσεις της εξίσωσης είναι $(x = -6) \vee (x = 3)$

(δ) $|3x - 4| = 3x + 5 \Leftrightarrow (3x - 4 = 3x + 5) \vee (3x - 4 = -3x - 5) \Leftrightarrow (0x = 9) \vee \left(x = -\frac{1}{6}\right)$

Η $0x = 9$ είναι αδύνατη και άρα η (μοναδική) λύση είναι η $x = -\frac{1}{6}$

(ε) $|x^2 - 1| = -3|x + 1|$ Αφού $\forall x \in \mathbb{R}$ έχουμε $|x^2 - 1| \geq 0$ ενώ $-3|x + 1| \leq 0$, η μοναδική περίπτωση που θα μπορούσε να είναι λύση, θα ήταν ο αριθμός που θα μηδένιζε και τις δύο παραστάσεις στα απόλυτα. Το Α' μέλος μηδενίζεται όταν $(x = -1) \vee (x = 1)$ και το Β' μέλος $(x = -1) \vee (x = 3)$. Άρα, η εξίσωση έχει μοναδική λύση την $x = -1$.

(στ)

$$(x - 3)^2 - 4|x - 3| = 12 \Leftrightarrow |x - 3|^2 - 4|x - 3| - 12 = 0.$$

Θέτοντας λοιπόν $\omega = |x - 3|$, η εξίσωση είναι ισοδύναμη με την

$$\omega^2 - 4\omega - 12 = 0 \Leftrightarrow (\omega - 6)(\omega + 2) = 0 \Leftrightarrow (\omega = 6) \vee (\omega = -2)$$

Είναι

$$\omega = 6 \Leftrightarrow |x - 3| = 6 \Leftrightarrow (x - 3 = 6) \vee (x - 3 = -6) \Leftrightarrow (x = 9) \vee (x = -3)$$

και $\omega = -2 \Leftrightarrow |x - 3| = -2$ η οποία είναι αδύνατη.

2. (α) $|x + 6| < 3 \Leftrightarrow -3 < x + 6 < 3 \Leftrightarrow -9 < x < -3 \Leftrightarrow x \in (-9, -3)$

(β)

$$\begin{aligned} |3x - 1| \geq 5 &\Leftrightarrow (3x - 1 \leq -5) \vee (3x - 1 \geq 5) \\ &\Leftrightarrow \left(x \leq -\frac{4}{3}\right) \vee (x \geq 2) \Leftrightarrow x \in \left(-\infty, -\frac{4}{3}\right] \cup [2, +\infty) \end{aligned}$$

(γ) $|x - 11| \geq -10$ είναι αληθής $\forall x \in \mathbb{R}$

(δ)

$$\begin{aligned} \frac{1}{|x-1|} < 2 &\Leftrightarrow 1 < 2|x-1| \Leftrightarrow \frac{1}{2} < |x-1| \\ &\Leftrightarrow \left(x-1 < -\frac{1}{2}\right) \vee \left(x-1 > \frac{1}{2}\right) \Leftrightarrow \left(x < \frac{1}{2}\right) \vee \left(x > \frac{3}{2}\right) \\ &\Leftrightarrow x \in \left(-\infty, \frac{1}{2}\right) \cup \left(\frac{3}{2}, +\infty\right) \end{aligned}$$

(ε)

$$|3x| < |2x - 5| \Leftrightarrow |3x|^2 < |2x - 5|^2$$

$$\Leftrightarrow (3x)^2 < (2x - 5)^2$$

$$\Leftrightarrow 9x^2 < 4x^2 - 20x + 25$$

$$\Leftrightarrow 5x^2 + 20x - 25 < 0$$

$$\Leftrightarrow x^2 + 4x - 5 < 0$$

$$\Leftrightarrow (x + 5)(x - 1) < 0$$

την οποία και λύνουμε κατα τα γνωστά όπου βρίσκουμε $x \in (-5, 1)$

(στ) $4 < |x - 2| < 9 \Leftrightarrow (4 < |x - 2|) \vee (|x - 2| < 9)$

Είναι δε

$$\begin{aligned} 4 < |x - 2| &\Leftrightarrow (x - 2 < -4) \vee (x - 2 > 4) \\ &\Leftrightarrow (x < -2) \vee (x > 6) \Leftrightarrow x \in (-\infty, -2) \cup (6, +\infty) \end{aligned}$$

και

$$\begin{aligned} |x - 2| < 9 &\Leftrightarrow -9 < x - 2 < 9 \\ &\Leftrightarrow -7 < x < 11 \Leftrightarrow x \in (-7, 11) \end{aligned}$$

αρα οι λύσεις είναι το διάστημα $(-7, -2) \cup (6, 11)$.

3. Έχουμε

$$\begin{aligned} \sqrt{(x^2 - 5x + 6)^2} &= x^2 - 5x + 6 \\ &\Leftrightarrow |x^2 - 5x + 6| = x^2 - 5x + 6 \\ &\Leftrightarrow x^2 - 5x + 6 \geq 0, \forall x \in \mathbb{R} \\ &\Leftrightarrow (x - 3)(x - 2) \geq 0, \forall x \in \mathbb{R} \\ &\Leftrightarrow x \in (-\infty, 2] \cup [3, +\infty) \end{aligned}$$

4. Έχουμε

$|α - 1| + |α - β - 4| = 0 \Leftrightarrow (α - 1 = 0) \wedge (α - β - 4 = 0)$
αφού $|α - 1| \geq 0$ και $|α - β - 4| \geq 0, \forall α, β \in \mathbb{R}$. Αλλά,

$$(α - 1 = 0) \wedge (α - β - 4 = 0)$$

$$\Leftrightarrow (α = 1) \wedge (α - β - 4 = 0)$$

$$\Leftrightarrow (α = 1) \wedge (1 - β - 4 = 0)$$

$$\Leftrightarrow (α = 1) \wedge (β = -3)$$

5.

$$\begin{cases} 2|x| + 3|y| = 5 \\ 3|x| - 2|y| = 1 \end{cases}$$

Λύνουμε το πιο πάνω σύστημα κατα τα γνωστά, με αγνώστους τα $|x|$ και $|y|$ και βρίσκουμε $|x| = 1 = |y|$.

Για κάθε μία από τις λύσεις της εξίσωσης $|x| = 1$, οι οποίες είναι οι $x = \pm 1$ έχουμε μια (διαφορετική) λύση της εξίσωσης $|y| = 1$, οι λύσεις της οποίας είναι οι $y = \pm 1$.

Σχηματίζουμε τα 4 ζεύγη λύσεων:

$$(1,1), \quad (-1,1), \quad (1,-1), \quad (-1,-1).$$

6.

$$\begin{aligned} |x+2| < 2 &\Rightarrow -2 < x+2 < 2 \\ &\Rightarrow -4 < x < 0 \Rightarrow 0 < -x < 4 \\ \Rightarrow 0 < -3x < 12 &\Rightarrow 2 < -3x+2 < 14 \\ &\Rightarrow -14 < 3x-2 < -2 \end{aligned}$$

αλλά, $-2 < 14$ και άρα

$$-14 < 3x-2 < 14$$

δηλ. $|3x-2| < 14$.

(α) Παρατηρούμε ότι η διακρίνουσα του τριωνόμου $x^2 + x + 1$ είναι $\Delta = -3 < 0$ και αφού ο συντελεστής του x^2 είναι θετικός έπεται ότι $x^2 + x + 1 > 0, \forall x \in \mathbb{R}$ και άρα $|x^2 + x + 1| = x^2 + x + 1, \forall x \in \mathbb{R}$

Επίσης, $4x^2 - 4x + 1 = (2x-1)^2$

$\Rightarrow |(2x-1)^2| = (2x-1)^2, \forall x \in \mathbb{R}$. Άρα, $\forall x \in \mathbb{R}$,

$$\begin{aligned} A(x) &= |4x^2 - 4x + 1| - |x^2 + x + 1| \\ &= (2x-1)^2 + x^2 + x + 1 = 3x^2 - 5x \end{aligned}$$

$$\text{(β)} \quad A(x) = 0 \Leftrightarrow 3x^2 - 5x = 0 \Leftrightarrow x(3x-5) = 0$$

$$\Leftrightarrow (x=0) \vee \left(x = \frac{5}{3}\right)$$